

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ
ВІРТУАЛЬНА КАФЕДРА АНДРАГОГІКИ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ФАХІВЦІВ У СИСТЕМІ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ: ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ, ТЕХНОЛОГІЇ

Збірник матеріалів III-ої Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції

19 квітня 2018 року

Частина I

Київ – 2018

УДК 378.37.001.08

Рекомендовано до друку вченою радою ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 3 від 12.06.2018 р.)

Рекомендовано до друку вченою радою ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 6 від 20.06.2018 р.)

Рецензенти:

Сорочан Т.М. – доктор педагогічних наук, професор, директор Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України;

Задорожна Л.К. – в.о. директора Одеського обласного інституту вдосконалення вчителів, кандидат філософських наук;

Рябова З.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри управління проектами та загальнофахових дисциплін Навчально-науковий інститут менеджменту та психології ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України

Редакційна колегія:

Єрмоленко А.Б. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри філософії і освіти дорослих;

Ілляхова М.В. – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії і освіти дорослих;

Кравчинська Т.С. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри філософії і освіти дорослих;

Левченко В.В. – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії і освіти дорослих;

Ніколенко Л.Т. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри філософії і освіти дорослих;

Панченко Л.Ф. – доктор педагогічних наук, професор кафедри філософії і освіти дорослих;

Сидоренко В.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри філософії і освіти дорослих;

Фарухшина М.Ш. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри філософії і освіти дорослих;

Швень Я.Л. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри філософії і освіти дорослих;

Волинець Н.П. – старший викладач кафедри філософії і освіти дорослих.

Редактори, упорядники:

Сидоренко В.В., доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри філософії і освіти дорослих ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти»;

Швень Я.Л. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри філософії і освіти дорослих ЦППО ДВНЗ «Університет менеджменту освіти».

Професійний розвиток фахівців у системі освіти дорослих: історія, теорія, технології: збірник матеріалів III-ої Всеукраїнської Інтернет-конференції 18 квітня 2018 р. м. Київ. У 2-х частинах : Ч. 1./ наукова редакція, упорядкування: В.В. Сидоренко, Я.Л. Швень. К.: Агроосвіта, 2018. 286 с.

За реалізації Концепції «Нова українська школа» видозмінюється соціальна й професійна місія педагога в контексті європейського професіоналізму із збереженням кращих ментальних українських характеристик. Суспільство знань бачить педагога нової формації компетентним, умотивованим, кваліфікованим, який має академічну свободу й розвивається професійно впродовж життя, самостійно й творчо здобуває інформацію, організовує людиноцентрований освітній процес, перебуває в авангарді суспільних та освітніх перетворень. Професійний розвиток сучасного фахівця передбачає його безперервний саморозвиток і самореалізацію як актуальних соціально-культурних пріоритетів і смислів.

Збірник матеріалів III-ої Всеукраїнської Інтернет-конференції присвячено актуальним питанням безперервного професійного розвитку сучасного педагога, методиста, менеджера, освітнього лідера нової формації впродовж життя, який самостійно моделює й зrealізовує індивідуальну освітню траєкторію в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти, визначає параметри процесу навчання (зміст, тривалість, форми, методи, програми навчання, засоби та ін.), здійснює цілепокладання й конструктивну корекцію в принципово нових вітчизняних культурно-освітніх умовах.

Частина I присвячена безперервному професійному розвитку фахівців в епоху змін, зокрема проблемам освіти дорослих як соціокультурного феномену, професійному розвитку педагога Нової української школи, науково-методичним засадам професійного розвитку в умовах формальної і неформальної освіти, розвитку цифрової компетентності фахівців як ключової в системі підвищення кваліфікації, психологічному супроводу професійного розвитку фахівців тощо.

Для теоретиків і практиків освіти дорослих, працівників закладів вищої освіти, організаторів післядипломної педагогічної освіти, слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників, керівників загальноосвітніх навчальних закладів та установ системи загальної середньої освіти, методичних служб усіх рівнів, а також усіх, хто цікавиться питаннями модернізації вітчизняної формальної та неформальної освіти дорослих.

Відповідальність за достовірність інформації в публікаціях несуть автори.

Авторські матеріали не обов'язково відображають точку зору редколегії.

СЕКЦІЯ 3

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ФОРМАЛЬНОЇ І НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Волошко Л.Б. ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ СТУДЕНТІВ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	146
Ізбаш С.С. ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ЇХ АНДРАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ	148
Колесниченко Ю.Л. ПЕДАГОГІЧНИЙ КОУЧІНГ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ, КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	152
Колосова Л.М. НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІВ У МІЖКУРСОВИЙ ПЕРІОД	156
Матей М.І. КОНСПЕКТ УРОКУ «ТЕАТР ЯК МИСТЕЦТВО».....	158
Махinya Т.А. ПІДГОТОВКА МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ ДО УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВИМИ КОМУНІКАЦІЯМИ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ.....	163
Мітягіна С.С. МОНІТОРИНГОВИЙ ТА СОЦІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ ПРОЦЕСУ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	165
Москаленко А.С. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧО-МАТИМАТИЧНОГО ЦИКЛУ В УМОВАХ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	167
Ніколенко Л.Т. САМОНАВЧАННЯ ПЕДАГОГА ЯК ФАКТОР ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ У НЕФОРМАЛЬНІЙ ТА ІНФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ.....	170
Олійник Н.В. РОЗВИТОК МЕТОДИЧНОЇ СЛУЖБИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЦІЗАЦІЇ.....	172
Пономаренко В.В., Левченко В.В. РОЛЬ ВИНАХІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ВИПУСКОВИХ КАФЕДР НАПРЯМУ «ІНЖЕНЕРНА МЕХАНІКА» У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ.....	174
Просіна О.В. ПРОЕКТ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ «ТОЛОКА ПОЗАШКІЛЬНИКІВ» ЯК АЛЬТЕРНАТИВНА МОДЕЛЬ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	176
Рассказова О.Л. ЦІННІСНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФЕСТИВАЛІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ.....	178
Савіч І.О. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ КУРСИ ЕКОЛОГІЧНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ, В УМОВАХ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ.....	180
Сиско Н.М. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ	183
Ступак В.А. НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ В ДОШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	185
Трунова В.А. ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛЯ ДО ФОРМУВАННЯ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ.....	190
Фараон Н.А. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ФОРМАЛЬНОЇ ТА НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	194
Фарухшина М.Ш. ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ ПЕДАГОГІЧНОГО МАРКЕТИНГУ В ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	196
Цемко С.А. НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІВ МІСТА ЕНЕРГОДАРА.....	198
Щекатунова Г.Д. ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ФОРМАЛЬНІЙ ТА НЕФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ.....	200
Яцишин А.В. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ У СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ.....	204

формування цінності здоров'я та мотивації здорового способу життя залишається недостатньо вивченим. У цьому зв'язку, безумовно, цінними є розробки еколого-педагогічних тренінгів, тренінгів психологічної безпеки, програм з психологічної екології особистості та ін. Також ще мало дослідженими залишаються питання ергономіки розумової праці, тайм-менеджменту студента як основного суб'єкта навчального процесу.

П'ятим напрямком здоров'язбереження повинен стати пошук та впровадження ефективних педагогічних засобів формування культури навчально-професійної діяльності студента, що повністю виключають або мінімізують можливість інформаційних перевантажень.

Висновки. Здоров'я студента доцільно характеризувати як педагогічну категорію, важливий освітній продукт. Швидких результатів покращення здоров'я студентів через реалізацію зазначених напрямків діяльності очікувати не слід, тому що оптимізація емоційної, когнітивної сфери особистості впливає на стан нервової, імунної та ендокринної системи опосередковано, а часовий фактор отримання здоров'язберігаючого ефекту визначається об'єктивними характеристиками протікання фізіологічних процесів в організмі.

Література

1. Волошко Л. Б. Здоров'язберігаючі освітні технології у ВНЗ / Л. Б. Волошко, Є. В. Вишар / Наука в інформаційному просторі : IX Міжнародна науково-практична інтернет-конференція (10-11 жовтня 2013 р., Дніпропетровськ). – Т. 5. – Дніпропетровськ : Біла К. О., 2013. – С. 51-54.

2. Волошко Л. Б. Здоров'я як категорія здоров'язберігаючої педагогіки / Л. Б. Волошко // Фізична реабілітація та здоров'язбережувальні технології: реалії і перспективи : матеріали Всеукр. науково-практичної конференції молодих вчених і студентів (26 листопада 2014 року). – Полтава: ПНТУ, 2014. – С. 18-20.

УДК 371.1; 378.147; 37.013.83

Ізбаиш С.С.,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки і педагогічної майстерності
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
(м. Мелітополь)

ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ЇХ АНДРАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Актуальність проблеми дослідження. Сьогодні в умовах реалізації Концепції Нової української школи визначається необхідність комплексної реформи системи педагогічної освіти, безперервного професійного та особистісного розвитку педагогічних працівників, збільшення в освітніх програмах підготовки педагогів питомої ваги практичної підготовки, використання методик (технологій) професійного розвитку педагогічних працівників, здатних оволодіти компетентнісним підходом та сучасними ефективними інструментами педагогічної праці.

Стан розроблення проблеми в науці і практиці. Сутність інтерактивного навчання висвітлено у працях Л. Годкевич, С. Гончарова, В. Гузєєва, В. Дубінського, М. Кларіна, Н. Побірченко, О. Пометун, Л. Пироженко, Г. П'ятакової, С. Сисоєвої, М. Скрипник та ін. Підготовка педагогічних працівників до навчання дорослих (андрагогічна підготовка) стала об'єктом наукових пошуків О. Аніщенко, С. Архіпової, О. Баніт, В. Буренко, В. Вершиніної, В. Волярської, Т. Десятова, І. Драч, І. Зель, Л. Лук'янової, Н. Круглова, А. Кукуєва, В. Нефедової, О. Огієнко, Л. Сігаєвої, Г. Сухобської, Є. Худякової, О. Чугай, Т. Шадріної, О. Юдова та ін. Проте, проблема впровадження інтерактивного навчання у процес андрагогічної підготовки майбутніх магістрів освіти вищих навчальних закладів є новою для української науки й потребує всебічного вивчення.

Основна ідея, положення, висновки дослідження. Запропонована на розгляд громадськості 7 березня 2018 року Концепція розвитку педагогічної освіти в Україні в контексті потреб і запитів суспільства визначає необхідність підготовки педагогічних працівників за новими перспективними професіями, зокрема «викладач для дорослих учнів (андрагог)». Актуалізується необхідність андрагогічної підготовки майбутніх викладачів вищої школи, сфера діяльності яких буде пов'язана з навчанням дорослих. Директорка інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України Л. Лук'янова під «андрагогічною підготовкою» розуміє «сукупність наперед запланованих і розроблених заходів навчання й виховання майбутнього фахівця з організації навчальної діяльності дорослих» [4, 22]. Андрагогічна підготовка, за визначенням І. Зель, – це «процес оволодіння інноваційними технологіями навчання й виховання, прийомами планування й управління андрагогічною діяльністю, спеціальними знаннями, уміннями, навичками, прийомами творчої адаптації до змісту та структури професійної діяльності, підвищення індивідуального потенціалу й креативних можливостей майбутнього фахівця-андрагога» [2, 16].

Зазначимо, що обов'язковою умовою андрагогічної підготовки є формування специфічних андрагогічних знань і способів діяльності у процесі вивчення андрагогічно спрямованих навчальних дисциплін або окремих модулів та практичної підготовки, організація навчального процесу на андрагогічних принципах та за допомогою інтерактивних методів навчання дорослих.

У Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького у межах виконання теми наукового дослідження ведеться активна робота з розробки теоретико-методичних основ андрагогічної підготовки магістрів освіти зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», які здобувають професію викладача вищого навчального закладу. До навчальних планів включено вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Андрогогіка», яка має на меті формування професійних компетентностей у магістрів освіти на основі оволодіння знаннями та практичними навичками з теорії і методики навчання дорослих у контексті безперервного становлення особистості. Вивчення даної дисципліни сприяє розумінню магістрами масштабів освіти дорослих, які постійно розширюються і усвідомлення своєї ролі у цьому процесі, а також формування морально-ціннісної і професійно-особистісної орієнтації майбутнього фахівця у сучасній ситуації входження України у європейський освітній простір.

Як зазначено у Концепції розвитку педагогічної освіти в Україні, «головним завданням трансформації педагогічної освіти є забезпечення її випереджаючого розвитку. Відповідно до цього рівень освіченості (включаючи усереднений рівень здобутої формальної освіти) педагогічної спільноти повинен неперервно зростати як за рахунок освітнього рівня молодих фахівців, так і за рахунок професійного та особистісного розвитку педагогічних працівників. Усі здобувачі освіти мають отримати доступ до найсучасніших знань, які можуть бути опановані ними на відповідних освітніх рівнях, та освітніх методик (технологій), що потребує невідкладної належної підготовки педагогічних працівників». Андрагогічна підготовка майбутніх магістрів освіти має спиратися на сучасні методики і технології навчання, серед яких важливе місце посідають інтерактивні методи навчання, які успішно використовуються в освіті дорослих.

Поняття «інтерація» (від англ. interaction – взаємодія) виникло вперше у соціології й соціальній психології. У наукових працях з педагогіки процес інтерактивного навчання описується як спілкування, кооперація, інтеграція, співробітництво рівноправних учасників, а тому його перспективність застосування у вищій школі очевидна. У термінологічному словнику освіти дорослих Л. Лук'янової та О. Аніщенко «інтерактивність» визначено як «здатність взаємодіяти або перебувати в режимі діалогу з ким-небудь (людиною) або з чим-небудь (наприклад, комп'ютером); взаємодія, обмін інформацією, ідеями, думками між студентами і викладачами, що зазвичай відбувається з метою підтримки навчання [5, 43].

На сучасному етапі розвитку педагогічної теорії поняття «інтерактивне навчання» розглядається як: навчання, побудоване на взаємодії учня і навчального середовища; навчання, сутність якого полягає в організації спільного процесу пізнання, коли знання набуваються у спільній діяльності через діалог, полілог, роботу в команді учасників між собою та викладачем. На думку С. Сисоевої, інтерактивне навчання дорослих здійснюється з урахуванням їхніх інтересів і запитів, життєвого і професійного досвіду, у формах партнерської взаємодії всіх суб'єктів навчального процесу. Інтерактивне навчання дорослих спрямоване на забезпечення спільного процесу пізнання, отримання знань, умінь, навичок, здобуття необхідних компетентностей у спільній діяльності, у змодельованій реальності, що забезпечує високий рівень мотивації до навчання, у якому учасники знаходять для себе сферу застосування набутого досвіду [6, 4].

Таким чином, під час інтерактивного навчання усі учасники навчального процесу взаємодіють між собою, обмінюються інформацією, спільно вирішують проблеми, моделюють ситуації, оцінюють дії колег і свою власну поведінку, занурюються у реальну атмосферу ділового співробітництва з вирішення проблем у відповідності з їх інтересами, потребами, запитамі. При цьому відбувається постійна зміна видів навчальної діяльності: ігри, дискусії, робота в малих групах тощо. Дидактична особливість інтерактивного навчання дорослих учнів полягає в тому, що в процесі його реалізації часто спостерігається порушення звичної логіки навчального процесу: не від засвоєння теорії до практики, а від формування нового досвіду до його теоретичного осмислення шляхом застосування [6, 5].

В освітній практиці застосовуються різні форми й методи інтерактивного навчання, створюються оригінальні техніки ведення дискусій, навчальних ігор, адаптуються розробки зарубіжних колег, оскільки інтерактивне навчання одночасно забезпечує реалізацію навчально-пізнавальних, комунікативно-розвивальних і соціально-орієнтованих задач навчання [1, 271].

Впровадження інтерактивних методів у навчальний процес андрагогічної підготовки магістрів освіти у вищій школі висуває певні вимоги до структури практичного заняття. Структура інтерактивного практичного заняття складається із трьох основних частин: вступної, основної, підсумкової. На практичних заняттях з дисципліни «Андрогогіка» ми застосовуємо різні інтерактивні методи навчання в залежності від етапу заняття. У таблиці 1 представляємо орієнтовний розподіл інтерактивних методів навчання відповідно до етапів структури практичного заняття.

Таблиця 1

Структура інтерактивного практичного заняття

	Етап практичного заняття	Інтерактивні методи (за вибором)	Мета застосування інтерактивного методу
Вступна частина	Організаційна частина	Привітання Прийняття правил	Організація і створення настанов для успішної, ефективної роботи
	Діагностика емоційного стану	Градусник Спільна угода Я пишаюсь Ім'я і характер Квітка взаємодії	Створення позитивної атмосфери і сприятливого емоційного настрою
	Мотивація навчальної діяльності, актуалізація попереднього досвіду	Мозковий штурм Незакінчені речення Ходимо навколо – говоримо навколо Асоціативна схема Навіщо це...	Актуалізація наявного досвіду, оцінка неформальним шляхом знань студентів

	Підготовка студентів до виконання роботи	Очікування Мультиголосування Ситуативне моделювання Дошка оголошень Глек для голосування	Презентація студентам теми і очікуваних результатів навчання
Основна частина	Обговорення головних теоретичних положень теми	Сторітеллінг Фишбоун Скрайбінг Станції думок Мереживна пилка Плакат домок Дискусійне кафе	Стимулювання студентів до подальшого поглиблення знань, активізація діяльності для засвоєння матеріалу, унаочнення теоретичної інформації, обговорення
	Вироблення практичних умінь і навичок	Автостоп Квест-гра Робота в малих групах Case-stady Метод проєктів Педагогічний лайфхак Проблемний саміт Рольова гра Ділова гра Моделювання діяльності (ситуацій) Евристична бесіда Тренінг Вирішення творчих завдань Написання програми	Формування андрагогічної позиції, професійних компетентностей: комунікативних, творчих здібностей, критичного мислення, соціальної відповідальності, безконфліктної взаємодії, спрямованої на реалізацію професійних задач; набуття досвіду соціально-психологічного аналізу ситуацій; формування вміння працювати в команді та передбачати наслідки своїх дій; формування навичок публічного виступу, ведення переговорів і партнерської взаємодії
Підсумкова частина	Узагальнення знань, підведення підсумків роботи	Аукціон Акваріум Круглий стіл World cafe Аркуш контролю (використання інтерактивних платформ Kahoot або Go Pollock) Презентація	Закріплення і узагальнення вивченого матеріалу, виявлення ступеня засвоєння навчального матеріалу і особистого ставлення до знань
	Рефлексія	Рефлексивна мішень Рефлексивне коло ПОПС-формула Бортовий журнал Ромашка Блума Острови Ведення блогу	Усвідомлення основних компонентів діяльності, проблем, шляхів їх вирішення; виявлення власних думок, відчуттів і загального стану студентів; відпрацювання умінь самоаналізу і оцінки власної навчальної діяльності
	Інструктаж подальшої самостійної роботи	Доставка на завтра Обери завдання Приклад завдання (Е-дошка Padlet.com) Долучайся до дії	Мотивація студентів на подальшу самоосвітню діяльність та роз'яснення сутності та змісту виконання завдань самостійної роботи

Основні результати і їх практичне значення. Запропоновані інтерактивні методи навчання реалізуються у процесі андрагогічної підготовки майбутніх магістрів освіти, що сприяє формуванню професійних компетентностей у магістрів на основі оволодіння знаннями та практичними навичками з теорії і практики освіти дорослих у контексті безперервного становлення особистості. Практичне значення результатів дослідження полягає в тому, що за допомогою інтерактивних методів у майбутніх викладачів вищої школи формується глобальна компетентність, яка виступає сучасною вимогою часу. Мова йде про ментальність, ставлення до інших людей, груп, установ, проблем, поведінки чи символів. Тобто це вміння бути відкритим, поважати інших, мислити глобально, а також вищий рівень – цінності: розуміння понять людської

гідності, культурного різноманіття тощо. У процесі андрагогічної підготовки ми намагаємось донести до майбутніх викладачів, які працюватимуть з дорослими, важливість навчити своїх слухачів поглянути на одну проблему з різних позицій; здолати межу між теоретичними підходами і реальним світом; вчитися разом зі своїми дорослими учнями відповідати на потреби сучасності; вміти бути відкритим до нових здобутків та нових ідей і розуміти, що твої знання, уміння і навички – не єдині; думати про трансдисциплінарність (інтеграцію) в освіті; виховувати ідентичність та індивідуальність у своїх слухачів; бути одночасно фасилітатором, ментором, тренером, модератором, а не лише інструментом для викладання матеріалу; допомогти дорослим учням самостійно розкрити свій шлях пізнання; допомогти дізнатися, що відбувається у світі, надати фактографічну базу; залучити слухачів до напрацювання досвіду і просувати цінності суспільного різноманіття.

Література

1. Аносов И. П. Интерактивные методы обучения в преподавании дисциплины «Основы педагогического мастерства» / И. П. Аносов, С. С. Избаш // Модернизация системы непрерывного образования: сборник материалов VI Международной научно-практической конференции / Под общ. ред. профессора Т. Г. Везирова. – Махачкала: АЛЕФ (ИП Овчинников М.А.), 2014. – 653 с.
2. Зель І. О. Формування андрагогічної компетентності у студентів гуманітарних факультетів класичних університетів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / І. О. Зель. – Черкаси, 2009. – 22 с.
3. Избаш С. С. Реалізація творчих проєктів у навчальному процесі сучасної школи [Електронний ресурс] / С. С. Избаш // Збірник наукових праць: Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогіка. – 2010. – № 5. – С. 92-97. – Режим доступу до ресурсу: <http://lib.mdpu.org.ua/nvsp/2010-05.html>
4. Лук'янова Л. Б. Андрагог – соціальний посередник в інформаційно-освітніх процесах дорослої людини / Лариса Борисівна Лук'янова // Професійне становлення особистості. – 2013. – №2. – С. 20-26.
5. Лук'янова Л.Б., Аніщенко О.В. Освіта дорослих: короткий термінологічний словник / Авт.-упор. Лук'янова Л.Б., Аніщенко О.В. – К.; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2014. – 108 с.
6. Сисоєва С. Інтерактивні технології навчання дорослих / С. Сисоєва // Рідна школа. – 2010. – № 11. – С. 3-8. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsh_2010_11_3

УДК 378.091.2:001.895

Колесниченко Ю.Л.,
завідувач науково-методичної лабораторії
педагогічних інновацій та корекційної освіти
Одеського обласного інституту удосконалення вчителів
(м. Одеса)

ПЕДАГОГІЧНИЙ КОУЧИНГ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ, КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

*«Коучинг» - це розкриття потенціалу людини з метою
максимального підвищення його ефективності.
Коучинг не вчить, а допомагає вчитися.*

Тімоті Голлвей

Головна ідея Нової української школи і нового Стандарту зокрема – навчання, побудоване на компетентностях. Закон “Про освіту” дає таке визначення компетентності: динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність. Простими словами, це – здатність використовувати знання і навички у своєму житті.

Наукове видання

**ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ФАХІВЦІВ
У СИСТЕМІ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ:
ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ, ТЕХНОЛОГІЇ**

Матеріали конференції

**У підготовці до випуску брали участь:
В. Сидоренко, Я. Швень**

Матеріали публікуються в авторській редакції